

A-1253

INSTYTUT TURYSTYKI
ZAKŁAD NAUKOWO - BADAWCZY W KRAKOWIE

JANUSZ ZDEBSKI

ANALIZA
RYNKU TURYSTYCZNEGO AUSTRII

(R-1.6.4/1)

KRAKÓW 1992

SPIS TRESCI

STR

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O LUDNOSCI I GOSPODARCE AUSTRII.....	5
1.1. DANE DEMOGRAFICZNE.....	5
1.2. PODSTAWOWE INFORMACJE O KRAJU.....	6
1.3. GOSPODARKA KRAJU.....	7
2. GŁÓWNE TRENDY ROZWOJOWE W TURYSTYCE W AUSTRII.....	9
3. RUCH TURYSTYCZNY WYJAZDOWY DO POLSKI.....	15
3.1. WYJAZDY TURYSTYCZNE Z AUSTRII DO POLSKI.....	15
3.2. MOTYWY WYJAZDU I FORMY ORGANIZACYJNE POBYTU W POLSCE.....	17
3.3. WYKORZYSTYWANA BAZA NOCLEGOWA PRZEZ TURYSTÓW Z AUSTRII W CZASIE POBYTU W POLSCE.....	19
3.4. STRUKTURA WYDATKÓW TURYSTÓW Z AUSTRII W POLSCE.....	23
3.5. BARIERY RECEPCJI TURYSTÓW AUSTRIACKICH W POLSCE.....	23
3.6. RYNEK TURYSTYKI ETNICZNEJ.....	24
3.7. DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA POLSKI.....	27
5. PROMOCJA POLSKIEJ TURYSTYKI NA RYNKU AUSTRIACKIM.....	28
(WNIOSKI KOŃCOWE ANALIZY TURYSTYCZNEGO RYNKU AUSTRII OCENA RYNKU.....	28
WYTYCZNE DO PROMOCJI.....	28
SEGMENTACJA RYNKU TURYSTYCZNEGO AUSTRII.....	29
TURYSĆI III WIEKU - SEGMENT I.....	29
TURYSĆI W WIEKU PRODUKCYJNYM - SEGMENT II.....	30
TURYSTYKA ETNICZNA - SEGMENT III.....	30
TURYSTYKA WEEKENDOWA DLA MIESZKAŃCÓW WIEDNIA I OKOLIC - SEGMENT IV.....	31
ZRÓDŁA.....	32

SPIS TABEL

SPIS WYKRESÓW I MAP

SPIS TABEL

	str
Tabela 1. Ludność Austrii.....	5
Tabela 2. Informacje o gospodarce i handlu zagranicznym.....	7
Tabela 3. Główne kategorie konsumpcji w Austrii.....	8
Tabela 4. Wydatki na turystykę i czas wolny w Austrii.....	9
Tabela 5. Przyjazdy turystów zagranicznych do Austrii.....	10
Tabela 6. Trendy z lat 1985 - 1988.....	10
Tabela 7. Usługi noclegowe dla turystów zagranicznych i krajowych w Austrii.....	12
Tabela 8. Wyjazdy urlopowe Austriaków za granicę. (1987)...	14
Tabela 9. Przyjazdy Austriaków do Polski.....	15
Tabela 10. Przyjazdy cudzoziemców do Polski i ich struktura w latach 1989-91.....	16
Tabela 11. Recepcja grup turystycznych w Krakowie obsługiwanych przez PP "ORBIS".....	17
Tabela 12. Forma przyjazdu do Polski turystów z Austrii....	18
Tabela 13. Motywy przyjazdu do Polski turystów.....	18
Tabela 14. Wydatki turystów z Austrii na tle wydatków turystów z innych krajów.....	19
Tabela 15. Rodzaj wykorzystywanej w czasie pobytu w Polsce bazy noclegowej.....	20
Tabela 16. Odwiedzane regiony w Polsce przez turystów.....	20
Tabela 17. Odwiedzane miasta-liczba noclegów turystów.....	21
Tabela 18. Sposób spędzania czasu w Polsce.....	22
Tabela 19. Wydatki turystów z Austrii według wybranych kryteriów.....	23
Tabela 20. Bariery przyjazdów do Polski turystów.....	24
Tabela 21. Czę	

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O LUDNOŚCI I GOSPODARCE AUSTRII

1.1 Dane demograficzne.

Austria (Österreich) jest małym, śródlądowym krajem Europy. Tranzytowe położenie tego kraju na szlakach komunikacyjnych prowadzących z północy na południe kontynentu, górskie położenie walory naturalne i kulturowe tworzą korzystne warunki dla rozwoju gospodarki turystycznej w Austrii.

W tabeli 1. zawarto informacje o rozwoju demograficznym Austrii w okresie ostatnich 10 lat.

Tabela 1. Ludność Austrii

Rok	Liczba ludności
1980	7 549 000
1986	7 560 000
1989	7 586 000
1990	7 594 000
1991	7 601 000

Z rysunku 1 wynika, że 20,1% Austriaków przekroczyło 60 rok życia. Przyrost naturalny wynosi 0,1%. Dla porównania w USA przyrost naturalny osiąga 0,9%. W miastach zamieszkuje 57% ludności. Gęstość zaludnienia - 90 osób na kilometr kwadratowy. Proporcje pomiędzy ilością kobiet i mężczyzn wynoszą: 52,5% kobiet i 47,5% mężczyzn. Przeciętna długość życia kobiet to 79 lat, dla mężczyzn - 71 lat.

99% ludności posługuje się językiem niemieckim. Austriacy stanowią 96% ludności kraju. Inne grupy etniczne to Jugosłowianie (mam tutaj na myśli Jugosławię przed rozbiciem) - 2% i Turcy - 1%.

Dominującą religią jest w Austrii katolicyzm (84%). 6% mieszkańców to protestanci, natomiast dalsze 6% zadeklarowało ateizm. Wyznawcy innych religii stanowią pozostałe 4% ludności.

1.2 Podstawowe informacje o kraju

Powierzchnia Austrii wynosi 83 855 km². Składa się z dziewięciu krajów związkowych (mapa nr 1).

Kraj związkowy	Stolica
Burgenland	Eisenstadt
Dolna Austria	Wiedeń
Górna Austria	Linz
Karyntia	Klagenfurt
Salzburg	Salzburg
Styria	Graz
Tyrol	Innsbruck
Vorarlberg	Bregencja
Wiedeń	Wiedeń

Szczególną pozycję zajmuje w Austrii Wiedeń - stolica kraju i największe miasto. Ludność Wiednia przekroczyła 1,5 mln mieszkańców. Tak więc blisko 25% mieszkańców Austrii żyje w Wiedniu. Dodajmy, iż dwa następne pod względem wielkości miasta Austrii Graz i Linz liczą odpowiednio 243 tys. i 200 tys. mieszkańców.

Austria graniczy z 7 państwami: Niemcami, Czecho-Słowacją, Węgrami, Słowenią, Włochami, Szwajcarią i Liechtensteinem. Długość granic : 2637 km (mapa nr 2).

1.3 Gospodarka kraju

W roku 1990 dochód narodowy GNP osiągnął 120 723 000 000 USD co w przeliczeniu na jednego mieszkańca (GNP per capita) daje 15 710 USD. Dodajmy, iż w 1988 roku GPN wyniósł 117 644 mln USD, a w 1989 - 119 173 mln USD. Roczny przyrost GNP - 1,3%.

Większość dochodu narodowego wytwarzana jest w sferze usług (59%), 38% przez przemysł a jedynie 3% w rolnictwie.

Poziom inflacji za lata 1981-90 kształtował się na poziomie 3,5%. W roku 1989 wyniósł 2,5% a w roku 1990 - 3,4%. Analogiczny poziom inflacji w Stanach Zjednoczonych wyniósł 5,4%.

Szczegółowe informacje o gospodarce i handlu zagranicznym Austrii w latach 1985 - 1989 zawiera tabela nr 2.

Tabela 2. Informacje o gospodarce i handlu zagranicznym

Lata	1985	1986	1987	1988	1989
Gospodarka i handel zagraniczny w mln dol US					
Produkt narodowy brutto (GNP)	64 829	91 929	115 865	126 075	125 238
GNP per capita	9044 USA	9862 USA	11 950 USA	15 450 USA	17 360 USA
Eksport	17 226	22 522	27 171	31 088	32 429
Import	20 937	26 843	32 679	36 608	38 873

Zródło: WTO - Compendium of Tourism Statistics, Madryt - 1990

Ogólną orientację w prywatnej konsumpcji (główne kategorie) mieszkańców Austrii ułatwi tabela nr 3.

Tabela 3. Główne kategorie konsumpcji w Austrii

Prywatna konsumpcja (główne kategorie) w r. 1986 (wg. Austria. Facts and Figures. Vienna 1987 Federal Press Services)	
Artykuły żywnościowe, napoje, tytoń	21,9%
Odzież i obuwie	10,3%
Mieszkanie, ogrzewanie, oświetlenie	19,6%
Artykuły higieniczne i toaletowy	4,8%
Edukacja, rozrywka, rekreacja	4,8%
Gospodarstwo, wyposażenie, umeblowanie	7,0%

II. GŁÓWNE TRENDY ROZWOJOWE W TURYSTYCE W AUSTRII

W tabelach 4. 5, 6 zawarto podstawowe informacje statystyczne na temat rozmiarów rynku turystycznego Austrii. Analizie poddane zostały wydatki na turystykę mieszkańców tego kraju, przyjazdy turystów zagranicznych do tego kraju wraz z analizą trendów rozwojowych oraz kierunków geograficznych migracji turystycznych.

Tabela 4. Wydatki na turystykę i czas wolny w Austrii

Wydatki na turystykę i czas wolny w Austrii					
	1980	1988	1989	1980/88	1980/89
	w mld szylingów			średnioroczne zmiany w %	
1. Wydatki cudzoziemców w Austrii	81,28	122,44	138,70	5,3	6,1
2. Wydatki Austriaków w Austrii na urlopy i wypoczynek	14,13	18,83	19,90	3,7	3,9
3. Wydatki Austriaków w Austrii na tzw. konsumpcję czasu wolnego	79,35	133,10	143,17	6,7	6,8
4. Wydatki Austriaków na podróże zagraniczne	40,02	78,28	85,20	8,7	8,8
5. Wydatki krajowców z Austrii na podróże służbowe i w interesach (łącznie z wyjazdami jednodniowymi)	4,33	6,55	6,88	5,3	5,3
Wydatki na czas wolny i turystykę w Austrii (1+2+3+5)	179,09	280,92	308,65	5,8	6,2
Wydatki prywatne na podróże i czas wolny mieszkańców Austrii (2+3)	93,48	151,93	163,07	6,3	6,4
Wydatki prywatne na turystykę i czas wolny (2+3+4)	133,50	230,21	248,27	6,2	7,1

Zródło: Egon Smeral, Die Freizeitmilliarden. Situation und Entwicklungsperspektiven von Tourismus und Freizeit in Österreich. Wiedeń, 1990.

Tabela 5. Przyjazdy turystów zagranicznych do Austrii

Lata	1985	1986	1987	1988	1989
Ilość osób (w mln)	15 168	15 092	15 761	16 571	18 202

Tabela 6. Trendy z lat 1985 - 1988

Narodowość	Uczestnictwo w ruchu przyjazdowym w %
Niemcy	54 - 65
Holendrzy	8 - 10
Brytyjczycy	5 - 6
Francuzi	3 - 5
Belgowie	1,5 - 2,5
Amerykanie (USA)	ok. 5

Zródło: WTO, 1990

Wjazd do Austrii odbywał się przede wszystkim przez przejścia drogowe (94%). Około 5% przyjazdów odbywało się koleją, a ok. 1% podróżnych korzystało z linii lotniczych.

Rozkład sezonowy ruchu turystycznego (zagranicznego) kształtował się następująco:

- I kwartał - ok. 30%
- II kwartał - ok. 17%
- III kwartał - ok. 43%
- IV kwartał - ok. 10%.

W uzupełnieniu powyższej tabeli dodajmy, iż w ostatnich trzech latach dał się zaobserwować szczególnie silny wzrost pobytów mieszkańców Włoch w Austrii. Rejestracja w bazie noclegowej wykazała w latach 1989/90 wzrost o 33% tj. obecnie 3,1 mln noclegów. 1,2 mln przyjazdów w 1990 roku daje przeciętną długość pobytu Włochów - 2,6 doby.

Po Francji, Niemczech i Szwajcarii w roku 1991 Austria znajdowała się na 4 miejscu, jeżeli chodzi o podróże zagraniczne Włochów. Szczególnie chętnie Włosi odwiedzają Wiedeń (31% wszystkich przyjazdów), a następnie Tyrol i Salzburg. 87% Włochów mieszkało w hotelowej bazie noclegowej Austrii.

Austria jest dla Włochów atrakcyjna tak latem, jak i zimą. 60% przyjazdów Włochów do Austrii ma miejsce w okresie maj-wrzesień. 73% Włochów przyjechało do Austrii własnym środkiem lokomocji, 13% autobusami, a 7% koleją. Jak wynika z badań dziennie Włosi wydają w Austrii 1100 szylingów na osobę.

W perspektywie najbliższych lat wzrost przyjazdów turystów włoskich będzie szczególnie widoczny w rejonach przygranicznych. Interesujące będą dla Włochów tereny pojezierne oraz miasta, gdzie są kasyna gry.

Na uwagę zasługuje fakt, że np. w roku 1988 Austriacy wydrukowali w języku włoskim 43,5 mln broszur i katalogów. Katalogi są też propagowane w prasie włoskiej, radio i TV.

Co roku Austriacy (Die Österreich Werbung) biorą udział w popularnych targach turystycznych (B

Tabela 7. Usługi noclegowe dla turystów zagranicznych i krajowych w Austrii

Wyszczególnienie	1985	1986	1987	1988	1989
Noclegi turystów za- granicznych w hotelach i podobnych obiektach	w tys. noclegów				
	54 588	54 532	55 401	56 340	61 428
Noclegi tur. zagranicz. we wszystkich miejscach noclegowych	85 076	85 393	85 575	87 575	94 969
Noclegi tur. krajowych w hotelach i podobnych	13 948	14 282	14 322	14 415	13 154
Noclegi tur. krajowych we wszystkich miejscach noclegowych	27 510	28 228	27 993	28 137	28 816

Najwyższa koncentracja turystyczna w Austrii występuje w prowincjach Tyrol, Salzburg, Karyntia i Wiedeń.

Austriacki przemysł turystyczny nastawiony jest na dwie główne grupy:

- a) wczasowiczów poszukujących rozrywki i zabawy,
- b) turystów spragnionych ciszy i spokoju.

Stąd

Rozkład sezonowy ruchu turystycznego (krajowego):

I	kwartał	- 26,84%
II	kwartał	- 20,65%
III	kwartał	- 39,58%
IV	kwartał	- 12,93.

Około 70% Austriaków podróżuje własnym samochodem, około 15% korzysta z pociągu, a niespełna 9% z autobusu.

Większość, bo 65,7% turystów nocuje w hotelach i podobnych obiektach.

W ramach ruchu turystycznego świątecznego i weekendowego Austriacy często, bo w ok. 50% wyjeżdżają do krajów sąsiednich, na Węgry, do Czecho-Słowacji lub Niemiec.

Istotnym elementem turystyki w Austrii jest jej kulturowa orientacja (Kulturorientierte Reisen). Zwraca uwagę wysoka frekwencja w muzeach. Ilustrują to poniższe dane:

Museum moderner Kunst - Wien	160 177	zwiedzających w 1988r.
Kunsthistorisches Museum - Wien	716 593	zwiedzających w 1988r.
Carolino-Augusteum gesamt		
- Salzburg	634 472	zwiedzających w 1988r.
Burgmuseum - Salzburg	379 476	zwiedzających w

Tabela 8. Wyjazdy urlopowe Austriaków za granicę. (1987)

Ważniejsze kierunki podróży.

Kraj recepcyjny	Ilość osób	% ogółu
Włochy	5 542 812	68,68
Węgry	823 000	10,19
Niemcy	470 802	5,83
Fracja	312 000	3,86
Grecja	305 000	3,77
Hiszpania	282 011	3,49
USA	85 225	1,06
Turcja	75 897	0,94
Polska	37 803	0,47
Portugalia	30 970	0,38
Izrael	27 742	0,34
Cypr	27 113	0,33
Tajlandia	21 458	0,26
Kanada	19 600	0,24
Indie	8 027	0,09

W uzupełnieniu powyższej tabeli dodajmy, iż ostatnio (po zniesieniu wiz) wzrósł znacznie ruch turystyczny do Czech-Słowacji. Ma on jednak głównie charakter weekendowy i koncentruje się w rejonach przygranicznych.

Nie jest zaskoczeniem wysoka pozycja Węgier. Historyczne związki obu państw, utrwalone tendencje, bliskość Wiednia i Budapesztu są czynnikami stymulującymi ruch turystyczny. Z drugiej strony, Węgrzy czynią wiele dla podniesienia atrakcyjności pobytu w swym kraju. Znane są walory węgierskiej kuchni. Jednakże głównym założeniem turystyki węgierskiej jest bogactwo, różnorodność ofert.

Obok plaż Balatonu, gościom oferuje się udział w polowaniach, połowach ryb, wycieczkach na pusztę z pokazami ujeżdżania koni. Urządza się wycieczki specjalistyczne, np. związane z hodowlą winorośli i produkcją wina. Rozbudowuje się program kulturalny. Od szeregu lat wydaje się dla turystów dzienniki w językach obcych.

Istotna jest również obecność IBUSZU na austriackim runku turystycznym, nie tylko w Wiedniu. Np. IBUSZ posiada swoje biuro także w 145-tysięcznym Salzburgu.

3. RUCH TURYSTYCZNY WYJAZDOWY DO POLSKI

3.1. Wyjazdy turystyczne z Austrii do Polski

Wyjazdy z Austrii do Polski nie są zjawiskiem masowym, mimo bliskiego położenia naszych krajów liczba obywateli Austrii odwiedzających nasz kraj, w porównaniu z innymi jest niewielka. Rozwój przyjazdów do Polski w ciągu ostatnich pięciu lat ilustruje tabela 9.

Tabela 9. Przyjazdy Austriaków do Polski.

Tabela 14. Wydatki turystów z Austrii na tle wydatków turystów z innych krajów

KRAJ	Srednia długość pobytu w dniach	Srednie wydatki w tys.zł na osobę	Srednie wydatki w tys.zł na dzień	Srednie wydatki za granicą tys zł/os.
Turyści razem	12	2967	248	8741
AUSTRIA	11	1218	108	653
Niemcy	11	1997	181	7486
St.Zjednoczone AP	15	7286	479	22135
Szwecja	7	1578	214	8175
Francja	15	2776	190	3974
Belgia	11	3062	271	11716
Włochy	10	3260	315	7339
Holandia	11	2351	214	9066
Dania	7	1774	249	8788
Wlk. Brytania	15	3979	263	7109
Kanada	28	6372	225	7643
Grecja	7	1050	151	10258

Ciekawie przedstawia się podsumowanie noclegów wykorzystanych w wielkich miastach - centrach krajoznawczych przez turystów z Austrii. Najwięcej noclegów udzielono w Warszawie (41%) i w Krakowie (18%), znaczna koncentracja ma miejsce również we Wrocławiu (14%), rzadziej odwiedzane miasta to Katowice, Poznań, Gdańsk, Łódź.

Tabela 17. Odwiedzane miasta - łączna liczba noclegów turystów

LP	WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA	%
1.	Warszawa	2259	41,0
2.	Kraków	1007	18,3
3.	Katowice	502	9,1
4.	Gdańsk	220	4,0
5.	Wrocław	794	14,4
6.	Szczecin	100	1,8
7.	Białystok	-	-
8.	Lublin	7	0,1
9.	Łódź	216	3,9
10.	Poznań	410	7,4

źródło: ankieta Instytutu Turystyki, dane z 1991 r.

Większość przyjeżdżających do nas turystów z Austrii preferuje pobyt w mieście (58%) a tylko 3% chciałaby spędzić czas na wsi. Znaczna liczba osób zainteresowana jest objazdami krajoznawczymi (jedna cz

Tabela 18. Sposób spędzania czasu w Polsce

LP	WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA	%
1.	Pobył w mieście	41	58,6
2.	Odpoczynek	1	1,4
3.	Pobył nad morzem	-	-
4.	Pobył nad wodą (w lesie)	1	1,4
5.	Pobył na wsi	2	2,9
6.	Objazdy krajoznawcze	17	24,4
7.	Wędrówki piesze, rowerowe, kajak, ..	-	-
8.	Inne sposoby	3	4,3

źródło: ankieta Instytutu Turystyki, dane z 1991 r.

3.4. Struktura wydatków turystów z Austrii w Polsce

W tabeli 19 zawarto informacje o średnim czasie pobytu i średnich dziennych wydatkach austriackich turystów w Polsce.

barierę), słaba informacja i niski standard sanitarny to największe grzechy naszej polskiej gospodarki turystycznej.

Tabela 20. Bariery przyjazdów do Polski turystów

LP	WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA	%
1.	Wysokie koszty pobytu	6	20,0
2.	Daleka, uciążliwa droga	6	20,0
3.	Trudności w organizacji wyjazdu	2	2,9
4.	Mała atrakcyjność tur. Polski	4	5,7
5.	Niski standard usług	23	32,9
6.	Niedostateczna informacja	18	25,7
7.	Niski stan sanitarny	18	25,7
8.	Inne	6	20,0

źródło: ankieta Instytutu Turystyki, dane z 1991 r.

3.6. Rynek turystyki etnicznej.

Według szacunków w Austrii, mieszka około 40 tysięcy Polaków zamierzających pozostać tam na stałe.

Na podstawie rezultatów badań przeprowadzonych w środowisku polonijnym przez Barbarę Zagórską ("Polonijny ruch turystyczny z Austrii do Polski w świetle badań ankietowych", AWF Kraków 1990, praca magisterska nie publikowana) przedstawimy niektóre dane charakteryzujące

ZRÓDŁA

Austria, Facts and Figures. Vienna 1987, Federal Press Services

Badania ankietowe turystyki przyjazdowej. Dane za rok 1991. Instytut Turystyki, Warszawa 1992

Bulletin, Österreich Werbung, Oktober 1991, November 1991, Dezember 1991, Wien 1991

Ferner F.K., H.Rois, A.Steindl: Marketing on Fremdenverkehrsschulen, Wien 1989

Kuszevska R. : Wydatki turystów z drugiego obszaru płatniczego w Polsce w 1990 r. Biuletyn Informacyjny Instytutu Turystyki, 1990, 4

PCGLOBE Komputerowa Encyklopedia Geograficzna Inc. Tempe, AZ 1990

Moszczerński J., Między Dunajem a Alpami. KAW Warszawa 1986r.

Smeral E. Die Freizeitmilliarden. Situation und Entwicklungsperspektiven von Tourismus und Freizeit in Österreich, Wien 1990

Servus i Österreich, Wien 1992

Tourism Policy and International Tourism in OECD Member Countries, Paris 1990

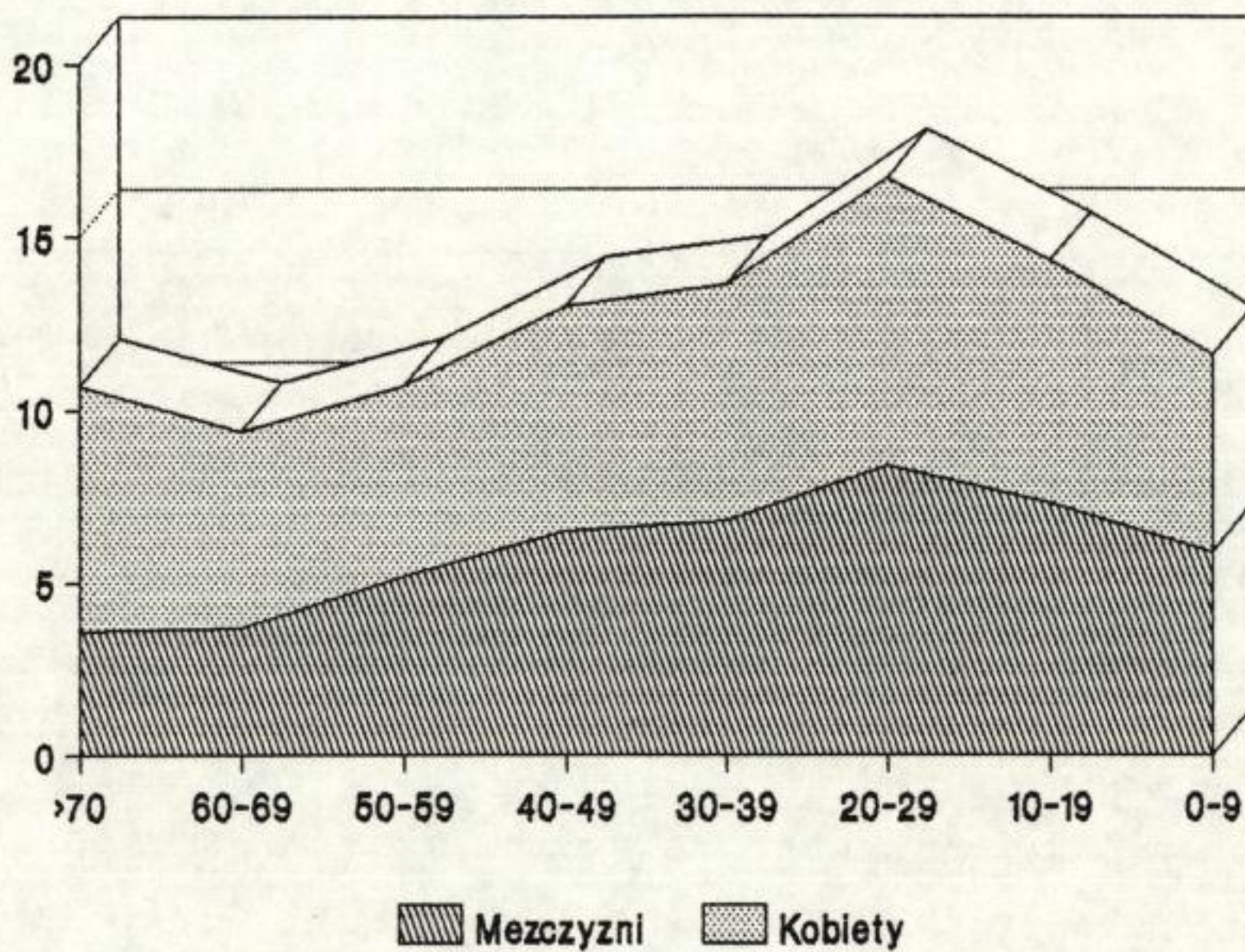
Wolski J.: Nowe sz

Yearbook of tourism statistics 1989. World Tourism Organisation, Madrid 1990

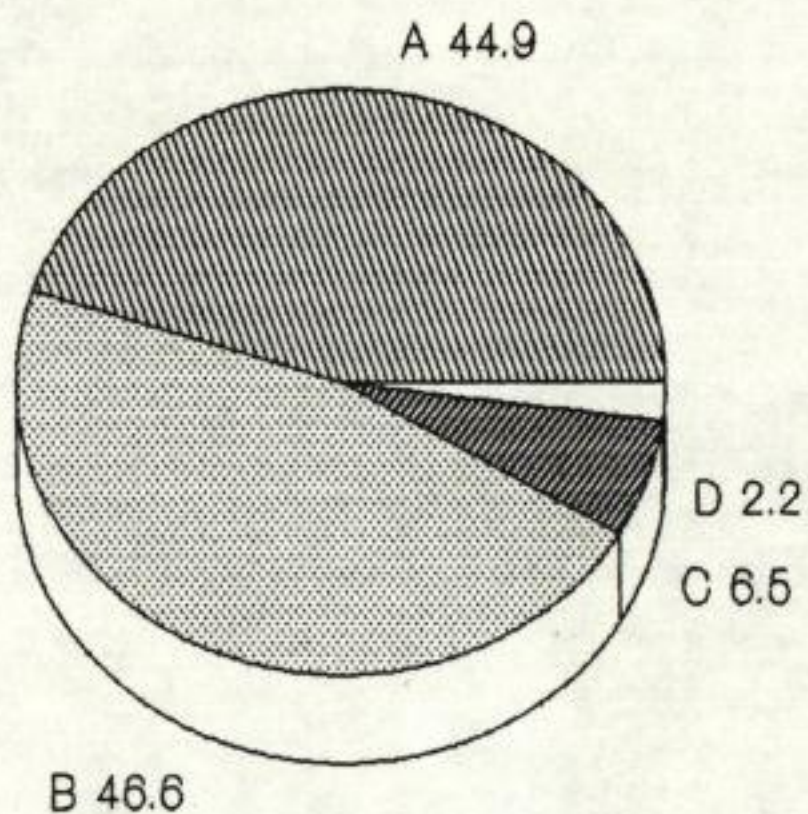
Zagórska B.: Polonijny ruch turystyczny z Austrii do Polski w świetle badań ankietowych, AWF Kraków 1990 (praca magisterska - promotor Z.Kruczek).

BIBLIOTEKA IT
Archiwum Prac
Naukowo-Badawczych

Rys.1. Struktura ludności
Austrii wg wieku i płci

Rys.3. Turystyka i czas wolny w Austrii - struktura wydatkow

zrodlo - E.Smeral, Die Freizeit..

LEGENDA

- A. WYDATKI ZAGRANICZNYCH TURYSTÓW A AUSTRII
- B. WYDATKI KRAJOWCÓW NA KONSUMPCJE CZASU WOLNEGO
- C. WYDATKI KRAJOWCÓW NA URLOPY I WYPOCZYNEK
- D. WYDATKI KRAJOWCÓW NA PODRÓŻE SŁUŻBOWE I HANDLOWE

**Rys. 7. Odwiedzane regiony
przez Austriaków**

